1871. III. évfolyam. 205. szám. Kedd, október 17.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. | ½ évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ | Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bermentve küldendők.
Előfizethetni helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: Minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az osztrák zürzavar.

Valóban furcsa bonyodalmak előtt állunk.

Az öszbirodalom kormányférfiai, ugy látszik, fejüket veszték a zürzavarban, mert a birodalom népeivel való egyezkedési kisérletek okoznak.

Beust gróf megingatva érzi maga alatt az alapot s kapkod jobbrabalra mint Orbán a menykőhez."

Hohenwarth gróf Andrássy uszálya után kapkod, szép szavakkal kaczérkodva a magyar ügyérelnöknek, hogy lenditsen neki ő is valamicskét a cseh ügyben.

Persze Andrássyt sem oly bölcsőben ringették ám, hogy könnyüszerrel ki lehessen a sarkából torgatni.

— De hát mit csináljunk? — tépelődik Hohenwarth.

— Már hiszen, ha felkötöttétek a kolompot, tudjatok is azzal bánni! — mondá elnöküygérünk, s hangosan, szép szakszóval tudtára is adta cislajthai kollégájának, hogy neki dualismus a kenyere, paritás a sója, és az ohajtása, hogy az osztrák ujraszervezkedés alkotmányos uton jöhessen létre, de ő bizony nem avatkozik a mások dolgaiba, majd szépen visszavonul terebesi tusculanumába — verebészni...

Jól teszi!

Hát Deák Ferencz et Comp. rimánkodott-e jó tanácsért a Jirecsekek, — Schäfflék és Hohenwarthokhoz, midőn a magyar egyezséget kifőzték?

Kiki legjobban tudja, hol fáj s a legjobb helyre igyekszik a tapaszt alkalmazni.

Itt a semlegesség részünkről a legüdvösebb.

Mintha bizony nem volna elég söpreni valónk a saját pitvarunk előtt.

Még csak az kellene, hogy Ausztriának hol egyik, hol másik tartományát istápolgassuk s tartsuk a szuszt bennök, holott sok tekintetben magunk magunkkal is tehetetlenek vagyunk.

Hogy a miniszterválság Bécsben minden pillanatban kiüt, az több mint valószinü.

Az a kérdés merült most az osztrák fővárosban föl: melyik nyom többet a latban, az egy Beust-e vagy a két polgárminiszter: Jirecsek és Schäffle urak, kik azzal fenyegetőznek, hogy ők ha Beustot állásán megmarasztják, ugy oda hagyják a miniszteri tárczát, mintha soha sem lett volna a kezökben.

Rebesgetik, hogy Beust ur már szegre akasztotta volna hivatalát, de elbocsátási kérelme nem fogadtatnék el addig, mig a reichsrathban a dolgok el nem döntetnek, melynek egybehivása e hó 28-ra lenne megállapitva.

A zürzavart az sem kis mérvben növeli, hogy a jó morvák a cseh atyafiakkal nem ohajtanak egy tálból cseresznyézni s egy oly föliratot kanyaritottak hevenyében, melyben saját államjoguságuk szentesitését követelik.

Alig szárad meg a tinta az egyik föliraton s jóformán még meg sem melegszik rendeltetéshelyén, már a tiroliak alkalmatlankodnak a residentia ajtajánál, mondván, hogy ők meg hát aziránt „adresseznek," hogy ő felsége Tirol grófjaképen koronáztassa magát meg.

A szláv és német elem versenygése ugy látszik legtöbb gondot okoz.

Nemelyek hinni szeretik, hogy az elsőt pétervári rubelekkel, amazt pedig burkus tallérokkal késztetik.

Bizony, ha a muszkának és burkusnak eddigi irányzatait figyelemmel kisérjük, nem találjuk lehetlenségnek, hogy Gortsakoff és Bismarck urak láthatlan keze is szerepel részben a játékban.

Egyébiránt bármily erősen müködjenek a rubelekkel és tallérokkal kapacziáló propagandák, mi a legjobb ellenszerét ezeknek abban látjuk, ha a népeknek több kedvezmény nyujtatik, mint a menynyit akár Vilmos alattvalói, akár a czár jobbágyai élveznek.

Nézetünk az, hogy a jelen polgársultság korában minden trónnak az alkotmányosság a legszilárdabb támasza és oltalma, melyen idegen kormányok fondorlatainak éle legkönnyebben megtörik.

Mondják, hogy Kuranda ur sem ugy beszél már az alsó ausztriai tartománygyülésben Bismarck ur személyisége ellen, mint nem rég a pesti delegatióban, különösen midőn közelebb az „északi delejhegy" felől merengett.

A horvát komédia felől nem is szólunk.

Szomoru jele az időnek, midőn egy bukott prókátor és egy hirhedt jellemü zuglapszerkesztő, vállvetve képesek vezérférfiakul tolni föl valamely népnél magokat s akadnak buták, kik az ily söpredékből kelt kolomposokat követni nem átalják a meredély felé, honnan alázuhanva, nyakukat szeghetik.

Mig a Kvaternikok és Bachok nehézkednek átokként a horvát nemzet nyakán, addig hasztalan tekintgetnek a nemzetnek jobbjai derültebb jövő után.

Szó a mi szó, de komoly fellegek tornyosultak a birodalom egére, melyek, hogy tovaszállanak-e zivatar nélkül, még mindig kérdések kérdése!

= **A pénzügyi bizottság** tegnap d. e. Pesten rövid ülést tartott, miután a pénzügyminiszter, kinek költségvetése volt a napirenden, minisztertanácsba sietett, mely az ugyancsak tegnap reggel 5 ór. Terebesről megérkezett gróf Andrássy Gyula elnöklete alatt tartatott. A pénzügyminiszter azon módozata fejtegetésére szoritkozott, melyszerint a katonai határőrvidék bekebeleztetett s melynek kiadásai az ez évi budgetben 6.918,000 frttal szerepeltek s miután fedezet csak 3 050,000 frt van, ennélfogva ez 3.868,000 frt deficitet eredményezett. — A pénzügyi bizottság erre azon ohaját fejezte ki, hogy a minisztérium ez ügy felől az országgyülés elébe kimeritő tudósitást terjeszszen.

= **A miniszterválság** Bécsben a legközelebbi pár nap alatt nem érhet véget. Legfeljebb csak a hét végére remélik ez ügy eldőlését. A szász koronaherczeg, Beust személyes barátja folyvást ő Felsége körül van, s minden befolyását érvényesiti arra, hogy a válság az alkotmánypárt érdekében oldassék meg.

= **Az első birósági királyi ügyészek** kinevezését a hivatalos lap mai száma hozza. Erről részletesebben „Legujabb" rovatunkban.

= **Ugyancsak a** hiv. lap mai száma hozza a csődkitüzést a kir. törvényszékeknél levő jegyzői és segédhivataligazgatósági állomásokra.

= **A kir. törvényszékek** ülnökségi állomásaira beérkezett folyamodványok már rendezve vannak, s ma és a következő napokon küldetnek meg az illető törvényszéki elnökökhöz véleményadás végett. Az elnökök evégre 14 napi határidőt nyertek, ugy hogy az illető kérvények a véleményadással együtt legfeljebb nov. 5-éig fognak visszaérkezni a minisztériumhoz.

= **Beust** győzelme esetére a jó bécsiek nagy tüntetésre készülnek. Ugyanis tekintélyes polgárok egy bizottmányt alakitottak, mely azon esetre, ha Beust marad meg a kormányon, Bécs városát fényesen kivilágitani szándékszik.

= **gr. Lónyai Menyhért** vasárnap délután, Venckheim Béla b. pedig vasárnap este Bécsbe utaztak.

—**Tisza Lajosnak**, ha képviselővé megválasztatik is, — a mi valószinü, — nem igen lesz győzelme dicsőséges; ugyanis Kézdi-Vásárhelyről okt. 15 d. u. 5 órai kelettel a következőket távirják: „Három főispán, az öszszes tisztség, a törvényszéki elnök nyiltan gyüléseket tartva, a népet tiszti hatalommal gyülésre rendelve, fenyegetésekkel ámitva szoritja a választásra, melynél magok is mind jelen vannak. E hivatali befolyás daczára is Szentkereszti (az ellenzék jelöltje) eddig 400, Tisza Lajos miniszter 600 szavazatot kapott."

Az ogulini zavargás.

A bécsi „Presse" zágrábi levelezőjétől a következő tudósitást veszi:

Az ogulini ezred vidékén már hetek óta élénk mozgalom volt észlelhető. De értettek ahoz az illetők, hogy a dolognak ártatlan szinezetet kölcsönözzenek. Igy például a gyakori összejövetelek állitólag a határőrvidéki erdők kérdésének voltak szánva, mig valóban a létező rend felforgatását czélozták. A magyarok elleni gyülöletet ott minden mértéket tulhaladó szenvedélyességgel prédikálták. Nem is volt nehéz feladat a hiu és dicsvágyó népboldogitókra nézve a tudatlan és könnyen hivő tömeg szenvedélyét bizonyos irányban terelni. Mig a nép eddig nemzetisége megszoritását csak személyes és helyi sérelemnek vette, vezérei azt most telt vitorlákkal a nemzeti czél felé ragadták magukkal, a mi természetesen csak mindenféle igéret segedelmével sikerülhetett.

Kvaternik elnöklete alatt körülbelől két hét óta Skrad táján titkos összejövetelek tartattak, melyben a különböző határőrvidéki ezredek küldöttei voltak képviselve. Ez alkalmakkal fulminans beszédek tartattak, melyekben biztató utalással a hü cseh testvérekre azt igérték a határőrvidék népének, hogy nem sokára töl fog szabadulni a magyarok és osztrákok elviselhetlen uralma alól. Hogy a cseh testvérek eljárásának nagyobb sulyt szerezzenek, elhatározták a határőrvidék fellázitását. A felkelésnek legelőbb Fiuméban és Zenggben kellett volna kitörnie, mihez azután a déli vidék csatlakozott volna. A jelenlevők a cseh testvéreket éltetve oszlottak szét.

Eddig a „Presse" közlése, melyért a felelősség azonban őt illeti.

De végre valahára van egy hivatalos jelentés is! A lázongásról a „Wiener Abendpost" ezeket irja: „Tudvalevőleg f. hó 9-én az ogulini határőrezred területén zavarok törtek ki, s a rakoviczai századraktár 2—300 fegyveres által kiraboltatott, kik ismeretes izgatók, mint Kvaternik ügyvéd, Staresevics és Rakics vezetése alatt állottak. Ezekhez alkalomszerüleg egy Bach nevü postahivatalnok csatlakozott, ki egyik postapénztárban 15,00 foinrtot lopott s e pénzzel megszökött; az őrjáratok, kik ennek üldözésére kiküldettek, voltak azok, melyek a lázadókkal találkoztak.

A zágrábi főhadparancsnokság gyors intézkedései, nem kevésbé a kiküldöttt határőrségi csapatok erélyes magatartása következtében azonban sikerült a lázadókat körülkeriteni, s azon helyzetben vagyunk, hogy a zágrábi főhadparancsnokság által a közös hadügyministeriumhoz érkezett sürgönyeit következőkben közölhetjük:

Zágráb, oct. 12. éjjel 10 óra.

Ruff vezérnagy jelenti: A szluiniak által Rakoviczában ejtett foglyok kivallják, hogy 11-én reggel a Ljubca-erdőben összeütközés történt a lázadók s az oguliniak közt. Kvaternik és Bach elfogattak, Rakics elesett s az egész csapat szétugrasztatott.

Rasic őrnagy Prosicenkamenből ellenkezőleg jelenti, hogy Rakicson kivül Kvatervik és Bach is elestek. Cuic megsebesült, elmenekült és minden fogoly tiszt megmentetett. Kukulj alezredes jelenti Plaskiból, hogy 11-én délelőtt a lázadók a Ljubca szélén Mocila felett visszavonulásukkor cselbe kerültek, Kvaternik, Bach Rakic elestek, a többiek szétugrasztattak. Az összeütközést egy határőr is jelenti, ki kénytszerittetett, hogy a lázadókat vezesse, kik azonban az első lövésekre szétfutottak.

Épen most sürgönyözi Baillou tábornok Otosasból: Schestak ezredes jelenti Rakoviczából okt. 11-én este fél 8 órakor. A lázadók Ljubca mellett az ottocani 5. és 6. század által szétüzettek. Kvaternik, Bach, Rakics vezetők elestek, s már el is temettettek.

Molináry vezérőrnagy.

Zágráb, oct. 13. reggel 10 óra.

Kukulj alezredes előbbi tudósitásához kiegészitőleg jelenti, hogy Kvaternik, Rakics és Bach vezetőkön kivül még nehány lázadó elesett s 30 fogoly ejtetett. A csapatoknak sem halottuk, sem sebesültjük nincs.

Molinári vezérőrnagy.

A mi a felkelés vidékét illeti, a „W. Abendpost" közleményeiből a következőt lehetne következtetni. Molináry altábornagy sürgönyéből tudjuk, hogy a felkelés az ogulini ezred vidékén tört ki. Ruff altábornagy már azt emliti, hogy Rakoviczában ejtettek hat foglyot, kik azt vallották, hogy 11-én délelőtt a Ljubicai erdőben történt összeütközés a katonaság és a felkelők között.

Ha már most Rakoviczát a térképen felkeressük, azt látjuk, az az ogulini ezred területének legkeletibb vidéken fekvő helység, a honnan a török határ csak néhány óra járás.

De Kukuly alezredes 11-kén a Ljubica erdő határánál történt összecsapásról tevén jelentést, azt Plaskiból keltezi, mely Plaski északnyugatra fekszik a most emlitett Rakoviczától, és ha még hozzá veszszük Baillon altábornok jelentését, ki csapatjaival Otocaeban áll és a ljubcai csetepatéban szintén részt vett, akkor azt látjuk, hogy a terep, melyre a lázadás eddig kiterjedett, szabálytalan háromszög, melynek éle török Horvátország határánál, oldalai pedig az ottocsáni ezred területén keresendők.

A lázadás vidéke a kis háborura igen előnyös terepnek mondható. Az ogulini és ottocsáni ezredeket a kis Kapella hegység választja el, mig a nevezett Plaskitól nyugatra vonul a nagy Kapella hegylánez, mely 18 mértföldnyi hoszszal bir, helyenként 6000 lábnyi magasságra emelkedik és az ogulini ezred kerületét északnyugatról dél felől középen osztja ketté. Az ezred nyugati fele hegyes vidék, a hegyek többnyire erdősök, kivéve a tengermelléket. A vidék éghajlata zord.

Ha mind ezt figyelembe veszszük, könynyen azon következtetésre jutunk, hogy ha van vidék hát ez az, hol a krivoscsai felkelés uj kiadásra találhatna.

Mint más bécsi lapok jelentik, a főparancsnok a legnagyobb erélyt s szigort fejti ki a lázadás elfojtása körül. Ezen sürgönyök szerint Kvaternikot puskatussal ütötték agyon. A rakosdi század lázadói egész Ljubicaig üzettek. Vezetőik Rakics, Csurics, Bach elestek. Egészben véve 15 halottat s számos sebesültet vesztettek.

— Az „Ung. Lld."-nak következő távirata van: „A felkelés teljesen el van nyomva. 30 sulyos vádakkal terhelt hozatott Ogulinba, a többi felkelő haza tért. A kerület katonailag megszállva marad. Kvaternik, Bach és Rakits futás közbon a bosniai határon a kocsiról lelővettek."

Női testgyakorlás.

(Folytatás.)

Van-e ok arra, hogy a nevelő intézetek jeles vezetői egymás iránt hidegséggel viseltessenek, vagy egymást fel ne keressék? Nem sokkal jobb és üdvösebb volna-e, ha a szülők is csak annyiban pártolnák az egyik vagy másik növeldét, a mennyiben az egyik vagy másik közelebb vagy távolabbra esik lakásoktól, vagy leányaik neveltetését szükebb vagy bővebb körre kiterjeszteni ohajták; végre ha anyagi körülményeik tovább nem terjedhetnek, mint leányaikat az évenkénti 12 ftnyi tandijt fizetendő felsőbb leányiskolába küldeni. — De ha a nézetet ilyképen tisztáztuk, akkor szerintem égető szükség van arra, hogy az emlitett növeldék vezetői egymással szép egyetértésben éljenek és a nevelés ügyét többszöri összejövetelek és értekezletek által emeljék, és mindenben egyetértőleg előre haladjanak. A növeldék vezetői közt létező viszálkodás, irigykedés és pletyka csak a növendékek káros rovására történik, és e szerint igen lelkiismeretlennek, sőt bünösnek nevezhető. — Szólanom kell még némely szülőnek a nevelésről téves felfogása, szükkeblüsége és kinzásáról. Tudjuk azt, hogy valami felett csak akkor hozhatunk itéletet, ha magunk kellő ismeretekkel birunk; s mégis hányszor vannak ama szegény nevelők és nevelőnők oly szülők általi megrovásnak és elégedetlenségnyilvánitásának kitéve, kik sem a tantárgyakat, sem az otthon elkényeztetett és roszul szoktatott gyermek tanitásának és vezetésének nehézségét nem ismerik. Nem a gyermekekben, hanem a nevelőnőben keresik a hibát, hiába panaszkodunk az ily szülőknek, ők sohasem fogják belátni, hogy a fő-hiba bennök rejlik. — Az oly szülők, kik otthon leányaiknak mindent elnéznek, vagy ma tulszigorral, holnap tulengedékenységgel lépnek fel, őket a tanultak és tanulandókról soha vagy csak igen ritkán vonják felelőségre, hanem azt akarják, hogy a nevelőnő isteni hatalommal birjon rosz.l

---

TÁRCZA.

A Csokonai-szobor leleplezése alkalmával.

(Imre Sándor emlékbeszéde, felolvastatott a debreczeni Csokonai-ünnepélyen oct. 11.)

(Vége.)

E rövid és mégis kinos bolyongás kezdetén hoz a költő elé a végzet egy nőt, ki iránt forró és mély szerelemre gerjed. E szenvedély ihleti meg lantját, ez által tör ki kebléből, a mi addig nagy részt lappang vala: a valódi költői erő. Szerelmi dalai sajátlag e pontnál áradnak ki, — azon dalok, melyek dalköltésünkben uj időszakot alkottak, — melyek a magyar müvelt közönséget forróbban érzeni, nemesebben dallani megtaniták. Az addigi erőltetett folyásu, modoros, a valódi érzések hevének meg nem felelő dalok ellenében mindenfelé Csokonai ódái és népdalai hangzanak. Amazok magas röptüek, a müveltebb osztály érzéseinek megfelelőleg; ezek erőteljesek, s a népiesség mellett is tisztán, nemesen érzelmesek. Amazok a fensőbb köröket szoktatták meg hazai nyelven, szépen s méltóan fejezni ki érzéseiket, ezek a nép dalait követik és nemesitik. S e két nem egymást egészitette ki. A felső müveltségüek szeretni kezdék a nép kedves dalait, s az alsóbbak a népdaloktól az ódákhoz emelkedni. A nép gyerme Lillá-val, „Tihanyriadóleányá"-val s a „Földiekkeljátszóégitünemény"-nyel tudott epedni, és az értelmesb vagy felsőbb körök ama „nagy szépségü paraszt dalban" és a hozzá hasonlókban édes gyönyörre kezdtek találni. Csokonainak nem kiadott müveiből, hanem élőszóból elterjedt dalai az összes magyar népnek lettek érzelemtolmácsaivá. — Igy egyebek mellett bordalai is, melyekben szabadon csapongó életkedv kiséretében komoly eszmélkedés s az elragadtatott vidámság magasra emelkedése van kifejezve. Valamit csak e költőnk zengett, mindenen a szépnek müvelt szeretete, finom izlés, bár ennek olykor a nyelv megfelelni erőtelen — fensőbb értelmi képzettség, a szabadság és emberszeretet bölcsészete tünik ki. Mert korában s életidejéhez képest irodalmunk nemcsak szorgalmasb s szélesb ismeretü tanulmányozót, de tehetségesb mübölcsészt is alig mutathat fel.

Ehez csatlakozik nála egy más tulajdon: a finom elmeél, a játsziság, furcsához vonzódás, s ez egyik főtényezője költészetének s költői hirnevének. Legelső müveinek egyike már ily tartalmu. Egy másik és nagyobb értékü utóbbi időnek s magasb álláspontnak terméke. Néhány bizonytalan időből való, érzékies, s sikamlós versezet tartozik még ide, a költőiség félreismerhetlen jeleivel s a magasabb irányu humornak tulnyomó erejével, ugy hogy ezeket is egyszerü megvetéssel félretenni vagy azon erkölcstelen iratok közé sorozni, melyekkel némely ujabb irodalom beszennyezte magát, kiáltó igaztalanság lenne.

A költő lelkében a végletek egymást érik. A költői szeszély megveti egyik perczében, mit a másikban égbe emel, guny tárgyává teszi, a mit előbb istenitett, az égből egy suhanással a földre csap le. Egy nemzetnél, sőt egy költőben is észlelhető e két véglet: a legforróbb érzés és imádat a legszentebbnek kigunyolásával szemben. Igy van a dolog kivált a szerelmi költőknél. Ez a szeszélyes vonzalom épen oly lélekemelő, érzésnemesitő, önfeláldozó a maga fenségében, mint állatias és megalacsonyitó ellentétes esetben. S kit tiszta, hü és családias szeretet nem boldogithat, kit e részben a végzet csalódásokkal megvetéssel látogatott: kétségkivül ismeretlen marad azzal, mi e szenvedélyben nemes, sőt mennyei, s csak azt ismeri meg, s azt megveti, ki is gunyolja, mi ebben alantas, oktalan állati. . . . Néha az alacsony vagy könnyelmü társalkodásban idő előtt kifejlett érzékiség kitörései ezek ifju költők lelkében, mely nyilatkozatokat az idő gyakran elfedez és eltemet, máskor nagyon is előtüntet. Ilyfélék Cs. azon müvei is, melyek neki némelyeknél költői értéket, másoknál becstelenséget szereztek.

Mindezekben, mint már mondtuk, a gyarlóságok mellett is valódi költői ér, szellemdus játsziság, az önkény és ármány ellen nemes fakadozás s kedély mélyéből fakadó guny tünik fel, s mindezek daczára épen nem szégyenelhetjük, hogy Csokonai mienk volt, s hogy az ő emlékét itt a tiszta vallásnak és tiszta erkölcsöknek templomai közt ragyogtatjuk. Sőt meggyőződhetünk, hogy mint, korának legjobbjai is itéltek, benn nemes lélek nyilatkozott s jelleme állandó tisztelettünket érdemli. És igy nincs ok, mely mai örömünket megzavarhatná, melylyel e város nagy fiának, e haza kitünő költőjének emlékénél áldozunk.

Ifjak életének s érdemének megitélésében soha sem szabad elfelednünk az ő életkorukat. E költő 32 éves korában, alig 15 évi müködés után szállt sirjába. Midőn azt kell fontolgatnunk, mit vesztettünk benne, mit érnek tehetsége és müvei: lehetetlen nem számitanunk, mit tehetett volna további életében, ha a végzet egy emberi élet hosszáig megtartja földi létélét, annyival inkább, ha azt Kazinczy vagy Himfy élethosszáig terjeszti ki. Az, ki Árpád honszerzésének megéneklését tervezé, talán e nemzet legkedvesb hősköltőjévé válhatik, az ki drámák szerzésében találékonyságot és ügyességet mutatott, ha a nemzeti szinészet megalapulását érheti, talán halhatatlan müvekkel gazdagitja játékszinünket; a bölcsész-költő felséges éneke a halhatatlanságról talán csak zsengéjévé lesz egy olynemü gazdag irodalomnak.

A végzet másképp rendelé s a kedvelt költő emléke nemcsak örömnek, hanem korai halála feletti bánatnak is ébresztője reánk nézve; s őt azok sorában kell emlitenünk, kik a lant hivei közül, ifju koruk virágában vétettek el.

S most, mielőtt e szobort s a költőnek emlékét elhagynók, kedves Vitézünk költői s honfiui jelleméből vegyünk röviden tanulságot.

Midőn nehány évvel ezelőtt egy évtizedig tartott éjszakája volt nemzetünknek, sötét, nyomasztó éjszaka, melyből oly nehezen tudott a derültebb hajnal kibontakozni: a nemzet meggyőződött, hogy e külső erőiben megtört s minden izében megbilincselt nemzet életéért csak az által tehet valamit, ha annak bensö erőit fejleszti és edzi, ha annak szebb multját folyvást eléje tükrözvén, felejteni nem engedi, tudván, hogy a jövő kulcsa a multban van. Ez időből származik le e város vezérférfiainak sok nemes törekvése s általuk létesitett sok nemes feladatu intézet. A honfiui előrelátás, magasztos feladatu intézet. A honfiui előrelátás, a nemzeties gondoskodás s a müvelődésért buzgó lélek övezte itt körül disz es térekkel a komoly tudományok ama hajlékát; a nemzet nyelvének szerelme emelte Thalia ama templomát, a hazafias szellem fenséges nyilatkozata itt e szobor.

Én nem hiszem, hogy ezek s kivált e néma, de igenis sokat mondó szobor előtt közönynyel haladhatna át a hazafi, ki nemzetének jövőjére gondol. Nem hiszem, hogy honfikötelességeinek, kivált a nyelv és szellem ügyei iránt komoly teljesitésére ne gerjedne a bekövetkezhető lanyhaság és hidegség korában is az, kinek szive van. Sőt azt hiszem, hogy emez emlékek megszégyenitik századok után is, ki e sokat szenvedett nemzet gyermeke létére, honát, nemzetét, nyelvét megtagadná, s ha a végzet könyvében irva az állana, hogy e nemzet helyén egykor más nyelvü, más fajta nép foglaljon helyet, e szobor fogja e város és vidéke magas törekvésének s nemzete, nyelve és a müveltség iránti szerelmének emlékezetét hirdetni; megmaradnak ez emlékek, mint őseink és a mi nemzedékünk létezésének tanui, s a máig már 1000 éves államéletre s négyszázados irodalomra mutatva, az idegenek és késő utódok becsülésére tartanak fenn jogot.

Végre, tisztelt hallgatóim, midőn az egyszerü és komoly, de mélyértelmü ünneplésről egy szerény, de nemeslelkü dalnok emlékétől távozunk: vigyük el magunkkal és őrizzük meg keblünkben a költészet forró szerelmét!

Mi az a költészet? Azt mondják, és méltán: egy jobb világ a roszabb világban. Valóban, ha a dal oly nagy tényező volt a népek müvelődésében: megmarad ennek tényező ereje a jövőben is. A földi élet anyagiságából kiemelni, emberi valónk nemesb felét a nemtelenebb rész felett kimüvelni, lelkünket a szépre s általa a jóra, igazra irányozni, a honért s emberiségi nagy eszmékért áldozatra heviteni, a nemzetet vágyaiban, reményeiben, tetteiben egyesiteni, ez a költészet s átalán a müvészetek feladata és munkája. Ez tartja fen a vallást, az emberi nagyság érzetét, ez kapcsolja a fensőbb érdekekhez. Istenek, tündérek kihaltak a természetből, de isten nem hal ki. S ehhez és mindahhoz, a mi szent, főkép a költészet emel fel. Különben az ember géppé lesz, tetteinek ösztöne az anyagi érdek és állatiság. Költőiség nélkül az anyagi élet tudományai daczára megfagynak az emberi keblek s önzés foglalja el, hazafiatlanság s érzéketlenség. Ily állapot nem nekünk való, kik minden órában ujabb élethalálküzdésre hivathatunk fel. Mi nem élhetünk áldozatos küzdés, kegyeletes öszszetartás, komoly és erős honszerelem nélkül; s ezeket csak a költészet szózatai tarthatják fenn lelkünkben.

A régi világ egy bölcse mondja, hogy a költőket nekünk isten adja. Atyáink istene ne vonja meg kegyelmét tőlünk e részben továbbra se. Az igazságért és népért lelkesitő dal ne némuljon el soha a nemzet körében! A jó magyar nép ne vonja meg soha részvétét azoktól, kik neki a család és hon szerelmének énekeit zengik. E főiskola, Vitézünk nemes lelkének egykori bölcsője, képezzen sok ihlett dalnokot a küzdés, az áldozatos munkásság napjaira. S e századokkal versenyzendő diszes emlék lássa boldognak a jeles költő szülővárosát, egyházát s a nemes magyar hazát mindörökké!

nevelt, rest és tanulni nem szerető leányaikból angyalokat és tudós lényeket faragni, — rendesen a nevelőintézeteket szokták ócsárolni és rágalmazni. Ha az ily nevelésü leánykával ugy nem bánunk mint a himes tojással, neki minden illetlenség, helytelenség és restségét el nem nézzük; akkor ő kezd otthon a nevelőnőre panaszkodni, sőt olykor a legnagyobb hazugságokat terjeszteni sem átalkodik. És mit tesznek ilyenkor a fentemlitett szülők? Az elmondottakat elhiszik kedves leányuknak, kárhoztatják az illető nevelőnőt, hogy mert leányukkal oly méltatlanul bánni; végre kiveszik abból az intézetből és feladják másba egyuttal az előbbit a lehető legfeketébb szinekkel lefestvén. — Csoda e már most, ha a leányka a részedett szülők eljárásán jót nem kaczag és azt teszi fel magában, hogy az ujonan feladott nevelőbe is csak addig jár, mig minden hanyagságát, szeszélyét eltürik. Azt tapasztalhatjuk, hogy az ily leánykák szülői a nevelőnőtől mindent követelnek, még a lehetetlent is, de ők magok mit sem tesznek otthon a jó példa adására és a nevelés elősegitésére nézve, az ily fáradság terhökre volna. Véleményünk szerint azért küldik a növeldébe és azért fizetik havonként a drága 3—4 ftot, hogy a nevelőnő mindenre felügyeljen, még talán arra is, a mi otthon történik. És mit mondjunk még az ily szülők ama lelkiismeretlen cselekvéseire, hogy majd nem minden héten kétszer, háromszor oly okot találnak, melynélfogva kivánják, hogy a többiekkel együtt a tanulásban haladjon. Az egyik szülőnek az nem tetszik, hogy leányuk sok, a másiknak hogy kevés tantárgyra szorittatik; az egyik csak olvasást, irást, számolást és női munkákat, a másik kiválólag egyik vagy másik tantárgyat kivánja; ismét mások mindent, de csak ugy hogy leányuk meg ne erőltessék, szóval hogy tölcsérrel öntessék fejébe a tudomány; vannak ismét oly szülők is, kik minden könyvnélküli tanulásnak megeskiidt ellenségei, és azt követelik, hogy a tantárgyak minden könyv nélkül csak magyarázat után tanittassanak, a tanitványok részéről pedig csak saját felfogás és szavak szerint mondassanak el. Igaz, hogy ez utóbbi tanmód a legczélszerübb volna, ha kivitele ugy szólván lehetetlenné nem válnék. Szeretném azon nevelőnőt vagy nevelőt ismerni, ki valamennyi tanitványának figyelmét a magyarázat alkalmával egyiránt le tudja kötni, vagy a tehetségeket osztályozni képes, hogy az elmondottakat minden tanitvány egyiránt felfogja, emlékében megtartsa, saját szavaival érthetően és ertelmessen elmondhassa és végre az év végén a közsvizsga alkalmával az egész tantárgyra visszaemlékezve minden kérdésre folyékonyan felelhessen? — Nincsen könnyebb az elfelejtésnél, kivált leánykáknál, honnét vegye e szerint a nevelőnő azon időt, hogy minden tantárgyban előforduló egyes eseményeket vagy tárgyakat egy év alatt csak tizszer ismételje? E bajon szerintem csak ugy lehet segiteni, ha a tanitványnak a magyarázaton kivül czélszerü tankönyvet vagy kéziratot adunk kezébe, és azoknak gyakori olvasását, a tárgyak feletti észlelést ajánljuk és arra felszabadítjuk, hogy mind azt, mit tökéletesen nem ért: a nevelőnő által ujra megmagyarázhatja magának. Ennyire terjed a nevelőnők kötelessége, a többi tanitványoktól és a szülők otthoni felügyeletétől függ. Ha a szülők azt kivánják, hogy leányaik jól neveltessenek, az ismeretekben előhaladjanak, akkor nekik is segédkezet kell nyujtani, a mi pedig következőkből áll: (Folyt köv.)

A törvényhatóságok szervezése.

*** Előttünk fekszik Szabolcsmegye szervező küldöttségének munkálata az árvaszék ujjászervezéséről.

Székel ez N.-Kállóban, s áll az elnökből, közgyámból, tisztiügyészből, aljegyzőből, számvevőből s négy ülnökből; az árvaszék önálló leend s a felsőbb hatósággal közvetlenül érintkezik; felügyeletet gyakorol a megyei törvényhatóság területén levő árvákra: évnegyedenkint jelentést tesz müködéséről, érvényesen elnökön kivül két tag jelenlétében határozhat. Az árvák kincsei pénztárba tétetnek, a szükséges költségeket az árvaszék utalványozza; az árvakönyv nyilvánosan áll.

Különösen ki kell emelnünk a következő pontot: a községi elöljáróság, vagy közgyám minden árva és gondnokoltra nézve árvakönyvet vezet, s annak másolatát a szolgabiró utján minden év végével az árvaszéknek beküldi. Az árva teljes vagyontalansága esetében a községi elöljáróság vagy közgyám a legközelebbi rokonokat, ezek hiányában a község lakosait az árva tartására felszólitja, időközben pedig az árva tartásáról a község költségén gondoskodik. Felügyel a községi elöljáróság vagy közgyám, hogy a gyámok az árvák személye és vagyona körüli kötelességüket pontosan teljesitsék.

Nagy Kállóban ma tartatik azon megyegyülés, mely a megyeszervező küldöttség munkálatát megvizsgálja; ez azután a miniszteriumhoz felterjesztetik.

Csongrádmegye két járásra osztatott, ugymint tiszáninneni és tiszántulira, az előbbinek központja Szegvár, az utóbbié Kis-Telek, mindkettő falu.

A tiszti fizetések kisebbre szállittattak, s ez által mintegy tizennyolczezer ft, takarittatott meg.

Nevezetes mozzanat a törvényhatósági élet terén, hogy Hódmezővásárhely, — mely több lakossal bir, mint Debreczen, — önállóságra törekszik, s a megyétől különálló törvényhatóságot akar alkotni. A város egy a kormányhoz intézett feliratában alaposan kimutatá, hogy mind szellemi, mind anyagi ereje van önállóvá lenni; a kormány leküldé ezt a megyéhez határozott véleményadás végett, s a megye pedig pártolólag fogja azt visszaküldeni.

Igy biztos a remény, hogy Hódmezővásárhely önálló törvényhatóság leend, és mi a legmelegebben üdvözöljük a derék várost nemes irányu törekvéseiért!

A városokból ritkán hallani a szervezési mozgalmakról, ezuttal is csak Székesfejérvárról referálhatunk.

Itt a szervező küldöttség már elkezdte müködését, s a negyven tagu bizottság három alválasztmányra oszlott, a teendőket ugy osztván fel, mint más törvényhatóságban.

Külföld.

= **Franczia ország.** Az elhunyt és az uj franczia belügyér. Az alig 50 éves korában elhunyt Lambrecht kedvencz minisztere volt a többségnek, szelid, középszerü tehetségü egyéniség, önálló politikai vélemények nélkül, kit ennek következtében Thiers, a ki az önálló tehetségeket nem türi maga mellett, mint a miniszterek eszményképét magasztalt. Lambrecht utólsó intézkedése az volt, hogy miniszteriumának mindazon hivatalnokait, kik a 63-ik évet tulhaladták, mint öregeket fölmenté állásuktól. Másnap tüdőszélhüdés érte és meghalt. Napoleon idejében többször szerepelt mint hivatalos jelölt; ő barátja volt Olliviernek, s támasza a szabadelvü császárságnak. Egy párisi lap ezt irja ielőle: „Soha sem viselt rendjelt.“ Ez Franczia-országban mindenesetre különös esemény, s legszebb dicséret az elhunyt miniszterre. — Utódja, Casimir Périer, fia az 1832 ben elhunyt Périer miniszternek. Casimir Périer politikai pályáját mint követségi titkár, s meghatalmazott képviselő kezdé meg egy kis német udvarnál. 1846-ban Párisban képviselővé s 1849-ben a törvényhozó-gyülésbe választatott meg. Az államcsiny után fogságba került s a Mont-Valerienbe vitetett. Casimir Périer, ki mint aube-megyei képviselő a mostani nemzetgyülés tagja volt, mindig a többséggel szavazott, őt Thiers buzgó hivének tekinthetni, s a többi kört a békére, a helyhatósági törvény elfogadására és a nemzetgyülésnek Párisba való áttételére szavazott. Az uj miniszter — irja a „Journ. des Debats“ — nagyon szabadelvü és buzgó barátja a rendnek, s e szerint magában egyesiti a nemzetgyülés két fővonását. Mint a császárság bátor ellenfele, 20 éven át küzdött ellene az ellenzékkel. Az ország ujjászületésére a köztársaság elnökének vezetése mellett hatni, arra Périer egy nagy előnynyel bir: ő tudja, hol fekszik a baj s hol kell keresni a segitő eszközt.

= **Anglia.** Angliában ugy látszik, az aristokratia kezd kezdeményezéshez nyulni, hogy a munkáskérdést megoldásra vezesse. — Ugyanis több lord „az angol kézmüvesek jólétét czélzó“ bizottsággá vagy tanácscsá alakult s felszóliták a munkások bizottságát, hogy közölje velök ama kivánalmakat, melyeket a parlamenthez kivánnak terjeszteni. A munkások bizottsága, e fölhivásnak engedve, következő hét kivánságát közlé: 1) Egy amerikai minta szerinti lakház-törvény behozatala, — hogy a munkások a városok területén egészségesebb lakásokkal birhassanak. — 2) A grófságoknak és egyes községeknek magasabb foku önkormányzat engedtessék az eddiginél. — 3) A naponkinti munkaórák száma nyolczra határoztassék meg. — 4) Az állam a munkások és szegények nevedeinek középpontjain saját költségén ipariskolákat állitson fel. — 5) Állittassanak fel piaczok, melyeken a munkások a házhoz szükségeseket en gros árakon vásárolhassák. — 6) Állittassanak fel társalgási és mulatóhelyek a munkások üdülésére és müveltségök emelésére. — 7) Az ország összes vaspályáit szerezze meg az állam, s mint a postát, azokat is a közjólétnek megfelelőleg igazgassa. — A fön emlitett bizottság megigérte, hogy e kivánalmakat a parlamentben nemcsak előterjesztendi, de támogatni is fogja.

UJDONSAGOK.

* **Honvédügy.** Azon 1848-iki honvédek, kik a kormányhoz folyamodást intéztek, s azt még vissza nem kapták, ezután Jeney István alkapitánynál jelentkezhetnek, s hátiratozott kérvényeiket átvehetik.

* **A polgári reáliskola** a ref. főtanodában tegnap megnyittatott; tanerők csaknem a régiek maradtak, változás e tekintetben csak az, hogy Biki Károly helyett Szabó József, külföldről nem rég hazatért ifju lőn alkalmazva. A növendékek száma igen kevés.

* **Uj biztositó társulat** van keletkezőben Debreczenben, melynek czélja az általános biztositási feltételeken kivül, a vidékek érdekei szempontjából hasznosittatni a befolyandó pénzeket, s átalában a biztositási téren a decentralisátio elvét a gyakorlatban keresztülvinni. Ez életre való eszme — melynek kivitele körül Szepessy Kálmán pesti biztositó társulati titkár igen sokat fáradozott, mindenesetre életrevaló, s kedvezőleg fogadtatása felett alig lehet kétkedni. Az előleges tervezetek már késszen vannak. A részletekről közelebb terjedelmesebben szólandunk!

* **A képzőmüvészeti társulatba** a már általunk emlitett öt egyénen kivül három éves tagokul bejegyezték még neveiket a következők: Pusztay Lajos, Vecsey Imre, Csáthy Károly, gr. Bethlen Mikó Róza, Kiss Sándor in tendáns. Városunkból e szerint a kiállitás alatt eddigelé tizen lettek tagjai e derék társulatnak.

* **A helybeli közkórházban** egy személyre 52 krban állapittatott meg egy napra a tápdij a miniszterium által.

* **Gyanus ékszerek.** Kovács István arany s czüst ékszerész egy nála vitt ezüst kanalat tartóztatott le, melyről a betük le vannak vágva, s e végből azt nem igaz uton kerültnek véli. Kinek netalán ilyféle eszköze hiányoznék, jelentkezhetik a nevezett ékszerésznél.

* **Árverési értesités.** Azon zsákvászon ponyva, mely 48 □ öl nagyságban a Csokonai szoborra volt vonva — vasárnap azaz folyó hó 22-én délelőtt 10 órakor a gőzmalomban, Komjáthy László felügyelete alatt el fog adatni. Debr. oct. 17. 1861. Tóth Antal ptnok.

* **A szüretek folynak**, azonban a bor sem menyiségileg sem minőségileg nem felel meg az ohajtásnak, s igy a szőlős gazdáknak alig marad egyéb hátra, mint vig zene mellett vigasztalódni a rosz termés felett. Holnap szürik a Boldogfalvát, — kivánunk nekik böszüretet, nagy csizmát.

* **Panaszunk van** — a közönségre. A képzőmüvészeti társulat azon szerencsében részesité városunkat, hogy itt is, mint több al földi városban, — becses festményeiből kiállitást rendezett; azonban fájdalommal kell tapasztalnunk, hogy ez bárhol nagyobb látogatásnak örvendett, mint nálunk. E festészeti müremekek szemlélése pedig valódi élvgyönyörrel tölti el a szemlélőt, s azt a nehány krnyi kiadást dusgazdagon kárpótolja. Felhivjuk tehát ujolag a közönséget a kinálkozó alkalom felhasználására, mutassuk meg: hogy a szépmüvészetnek mi is meleg keblü barátai vagyunk.

* **A kertészeti egylet** gyümölcsészeti és borászati bizottmányai holnapután csütörtökön délután együttes gyülést tartanak.

* **Azon öngyilkos**, ki szombaton hus rabtársa jelenlétében felakasztá magát, tegnap eltemettetett. Vétke nem volt főbenjáró, mindössze is csak kis hibáért került a hüvösre, s ez annyira bántá önérzetét, hogy a szégyentől élete elvesztésével menekült meg.

* **Vig szüret volt** tegnap a tóczóskertben; a szőlő ugyan csak középszerü termést adott, de azért ez a vidám társaságokra nem hatott leverőleg.

Legujabb.

= **Tisza Lajos** miniszter Kézdi-Vásárhelyen képviselővé megválasztatott.

Délutáni posta.

— A mai hivatalos lap közli az első folyamodásu törvényszékekhez kinevezett ügyészek névsorát, melyből egyelőre közöljük a következőket: (A debreczenihez még nincs kinevezve,) a h.-böszörményihez Lengyel Imre, nagykárolyihoz Zanathi Mihály, nagyváradihoz, Sélley Sándor, szathmárihoz Vajai Lároly, m. szigetihez Szilágyi János, miskolczihoz Fekete Ödön, Zilahihoz Korbuly Ferencz, n.-szőllősihez Jenlenfi Károly, békésgyulaihoz Janó Sándor, s.-a.-ujhelyihez Lászay Eee, stb. — Szinte a mai hiv. lap hozza a törvényszéki jegyzőkre, irodaigazgatókra, telekkönyvezetőkre, irodatisztekre, irnokokra, fogházfelügyelőkre vonatkozó pályázati hirdetményt; a kérvények nov. 15-ig az illető törvényszék elnökéhez nyujtandó be.

— Bécs, okt. 16. A miniszterkrisisről szállongó hirek minden alapot nélköznek.

A „Debreczen“ eredeti

MAGÁNTÁVIRATAI.

= **Berlin, oct. 17. A trónbeszédnek Ausztriára vonatkozó része élénk tetszéssel fogadtatott.**

= **London, oct. 17. A királynő meg szenvedő állapotban, de láthatólag javult.**

= **Prága, oct. 17. A fő landmarsal közlé az országgyülléssel, hogy több német község beküldé a kiegyezésbe való beleegyezését.**

= **Bécs, oct. 17. A „Presse“ értesülése szerint a cseh országgyülésnek adandó válasz tárgyában Beust és Hohenwarth közt egyezkedés van készülőben. Schäffle kilép a miniszteriumból.**

= **Prága, oct. 17. A cseh lapok szerint a kiegyezés semmi akadályra sem talál. A feliratra három nap mulva felelet érkezik.**

= **Pest, oct. 17. A gabnában kevés szállitás, a forga'om gyenge, az árak szilárdak.**

Felelős szerk. és kiadótulajdonos: GLATZ KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Kósátor eladás.

A külvároson levő **330. 278.** sz. a. több részletből álló kőből épült, cserép tetőzettel és vas ajtó és ablak táblákkal ellátott sátorok a külvásártéren szabad kézből eladók, a feltételek végett vagy személyesen, vagy pedig levél utján értekezhetni velünk **Pesten két-sas-utczában** saját házunkban 732 3—3

Munk Móricz és Társa.

Hirdetmény.

Szabad királyi Debreczen város biróságának 537,1412 és 1414 számok alatt kelt végzése folytán, Kovács Lajos mint Debreczen város polgármestere s fölperes részére Zichermann Ignácz debreczeni lakostól s alperestől, annak a városon kivül eső, Somogyi Gábor-féle tégla-s cserépgyári helyiségnél levő lakásán, három rendbeli, összesen 5054 frt tőke követelés s járulékai erejéig biztositásilag le s illetőleg felül foglalt s megbecsült 81 ezer db tégla és 80 ezer db cserépkészlet s más egyéb ingóságok a foglalás szinhelyén folyó évi okt. hó 27-én reg. 9 órakor tartandó nyilvános árverés utján a legtöbbet igérőknek azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Kelt Debreczenben, 1871. okt. 16-án.

441 2—3 **Simonffy Antal**, végrehajtó biró.

Galéne befőcskendés.

meggyógyit fájdalom nélkül 3 nap alatt mindenféle akár most fejlődő, akár már kifejlődött és idült hugyesö folyásokat.

Központi raktár Ausztria-Magyarországra nézve

Maager Vilmosnál Bécs Bäcker strasse 12.

1 üveg használati utasitással 3 frt. 70 kr.

Kapható **Pesten Török József** gyógyszertárában. 57 3—4

Gyakornokul

egy helybeli

bőr-kereskedésbe felvétetik egy jó családból való ifju, ki 2—4 gymn. osztályt végzett s magyarul, németül tud.

Értesitést ad a „Debreczen“ szerkesztősége.

435. 2—3.

Eladó boroshordók.

Nagy-Kágyán, gróf Pongrácz Ödön urnál, 60 darab jó állapotban levő s 13—14 kis Csebres vasashordó eladó. — A venni szándékozók értekezhetnek iránta Nagy-Kágyán a tulajdonos gróffal.

436 2—3

Tüz-játékok.

A szüreti idényre kitünő jó tüzijátékokkal valamint lőporral szolgálhatok, továbbá fris liptai turóval, valódi egri veres borral.

438 2—2 **Otrokocsi Végh J.-nál**

Fa eladás.

Kitünő minőségü száraz vargafa kapható ölszámra 20 ftjával házhoz szállitva.

Nemes Gábornál.

2—3 429 Kis Várad utczán.

VERES LÁSZLÓ

Arany, ezüst müves és ékszerész Debreczenben

Ajánlja ujonnan berendezett, arany, ezüst és ékszer üzleti a legjutányosabb ár mellett.

Ugyszinte ajándékul alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók. — Ugyszintén minden ócska arany- és ezüstféléket a lehető legmagasabb árban megveszek és becserélek.

Különösen figyelmébe ajánlom az uraságoknak következő czikkeimet: **Arany gyürük**: 18 karátos aranyból, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 frtól egész 100 ftig. **Legujabb divatszerinti függők**: 18 karátos aranyból 2—20 frig. **Igen szép Broche garniturák**: 16, 17, 18, 19, 20, 24, 26, 28, 30, 40 ftig. **Karikek**: 18 karátos aranyból, 10, 15, 17, 20, 30, 35, 40, 45, 50, 60—65 ftig. **Női nyakékek**: igen diszes alakokban, 15, 16, 18, 20—30 ftig. **Medaillonok**: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13 frtig. **Férfi óraláncok**: 13 próbás ezüstből, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 frtig. 18 karátos aranyból 20, 30, 35, 40, 50, 60 frtig. **Női brochetük**: 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 frtig. **Férfi inggombok**: párja 4, 5, 6, 7, 8 frtig. **Arany keresztek**, 18 karátos aranyból, 2 frt. 50 krtól 3, 4, 5, 6 forintig.

Továbbá, minden itt elő nem sorolt czikkekkel, ugy helyben, mint vidékre, megrendelés utján, jutányos árért szolgálandok, — s mint szintén mindenféle **ékszerek javitását** és **tisztitását** a legrövidebb idő alatt teljesitem.

Uzlet-helyiségem főpiacz, **Szikszay József** ur házában **Rickl József** ur füszerkereskedésével átellenben. 428 4—20

A DEBRECZENI

IPAR ÉS KERESKEDELMI BANK

vesz és elad mindennemü állampapirokat, ipartársulati részvényeket, elsőbbségi kötvényeket, szelvényeket,

arany és ezüst pénzeket;

elad sorsjegyeket részletfizetésre:

magyar kir. nyeremény kölcsön sorsjegyeket, évenkénti	4	huzás	200,000 frt	főnyereménynyel,	6 frt	havi részletfizetés mellett,
osztrák hitel intézeti	„	„ 4 „	200,000 frt	„	10 frt	„ „ „
1864-ki Osztr. állam	„	„ 5 „	250,000 frt	„	7½	„ „ „
1860-ki 5% es osztrák állam	„	„ 4 „	300,000 frt	„	8 frt	„ „ „
1839-ki osztrák állam	„	„ 1 „	150,000 frt	„	8 frt	„ „ „
törökbirodalmi 400 francos 3%-es	„	„ 6 „	600,000 franc	„	6 frt	„ „ „
1864-ki 100 rubeles 5%-es orosz	„	„ 4 „	200,000 rubel	„	10 frt	„ „ „
1866-ki „ „ „	„	„ 4 „	200,000 „	„	10 frt	„ „ „
Braunschweigi 20 tl.	„	„ 4 „	30,000 tl. „	„	4 frt	„ „ „

27 0—0

Az igazgatóság.

Debreczen, 1871. Nyomatott Telegdi L. betüivel.